

danne Pæle, hvilke der paa Grund af de dermed forbundne Omkostninger ikke kan være Tale om at nedbringe med nogen stor Solibitet. Være nu Pælene borte, saa maatte der jo skaffes nye Pæle, og det vilde igjen medføre bethdelige Udgifter for vedkommende Eiendomsbesiddere.

Det forekommer mig saaledes, efter hvad jeg har udtalt, at det er mindre rigtigt, at Bevillingshøden er lagt paa vedkommende Grundeier, at det er misligt at overlade Landvæsencomissionerne at afgjøre de Spørgsmaal, som her fremkomme, og endelig at, selv om man vilde oversee dette, Afgjørelsen dog vil være forbunden med saa bethdelige Udgifter, at det fortjener den nøieste Overveielse, om Sagen ikke kunde ordnes paa en Maade, hvorved disse Misligheder og — hvad der er Hovedsagen — disse Udgifter kunne undgaaes. I saa Henseende har jeg tænkt mig, at Sagen kunde ordnes paa samme Maade, som er bestemt i Loven af 13de April 1855, at det nemlig overlades til administrativ Afgjørelse efter indhente Oplysninger af sagkyndige Mænd, om og hvorvidt Forstrandens Bestaand er en saadan, at det kan tilstedes, at der uden Skade for de tilstødende Grundeiere graves udenfor. Efter den nævnte Lov hører Afgjørelsen af dette Spørgsmaal under Indenrigsministeriet. Jeg kan nu vel indsee, at det vilde være mindre rigtigt, om alle disse enkelte Andragender, der kunne forudsæes at ville indkomme, skulde undergives Afgjørelse af selve Indenrigsministeriet. Det forekommer mig, at man uden at risikere Noget eller stille Nogens Interesse blot kunde overlade Afgjørelsen enten til Politimesteren eller til Amtmanden; jeg antager, at herved vilde alle Interesser kunne rammes, og det paa en saadan Maade, at der ikke paaføres enten den ene eller den anden Part uforholdsmæssige Udgifter.

Jeg tillader mig saaledes ved disse Bemærkninger at henstille til den høitærede Minister, om han ikke maatte være villig til at træffe en saadan Forandring i Loven, som jeg har tilladt mig at paapege.

Indenrigsministeren: Som af den sidste ærede Taler bemærket, er der i denne

Sag tvende Parter, hvis Interesser man maa have for Øie, nemlig Eierne af Eiendommene, der støde til Havet, og dernæst de, der søge Erhverv ved at optage Steen, grave Grus osv. Jeg troer, at man ved tidligere Leiligheder har været for tilbøielig til blot at see paa de Sidstes Interesser, men det forekommer mig, at den ærede Taler har gjort sig skyldig i den modsatte Feil. Det er ganske vist, at enhver Eiers Ret til sin Eiendom skal beskyttes, og at der i saa Henseende ikke paahviler ham nogenformel Bevillingshøde, men at hans blotte Eiendomsret giver ham tilstrækkelige Midler dertil, og i saa Henseende indeholder Gud f. l. Lov Lovgivningen alle tilstrækkelige Rettsmidler. Men det maa erindres, at i Grunden ophører hans Eiendomsret der, hvor Stranden begynder. Det er ialtsald Noget, der i de enkelte Tilfælde kan give Anledning til meget fine og tvivlsomme Spørgsmaal; men ordentligvis begynder først hans Eiendomsret der, hvor Strandens Grændse ved ordinair Vandstand er. Det er vel saa, at der kan paavises enkelte Lovbestemmelser — ja man har endog saa en meget interessant Høiesteretsdom — der har statueret, at der kan være en Tillægsrettighed, der gaaer ud over det Eiendomsretten undergivne Gebeet. Som bekendt, er det bestemt i Jagtordeningen, at den Mand, der har Jagtret, ogsaa kan formeene Jagts Udøvelse af Andre i Ranten af hans Eiendom, saa at f. Ex. Vedkommende ikke blot derved, at de vade langs Kysten i Vandet, erholde Ret til at udøve Jagtret paa Kysten. Det er væsentligt, fordi man har tænkt sig, at Jagtrettens Udøvelse ikke i den Grad er local, at den indskrænker sig til de Steder, hvor Fjodderne staae paa, saa at den Omstændighed, at Vedkommende have faaet vaade Fjodder, ikke kan, om jeg saa maa sige, give dem tilstrækkelig Rettsadkomst. Jeg troer imidlertid, at det meget vel kan forsvares, at de, der have Eiendomsret, bør have Afgang til at beskyttes imod øiensynlig Fare, og jeg troer paa ingen Maade, at man kan statuere, at her staaer Ret imod Ret; thi hvad der ligger udenfor Eiendommen, nemlig selve Vandlinien, eller om man ligesom tænker sig en Trynse derudenom, det er offentlig Eiendom, og en af de Maader, hvorpaa den kan benyttes af Alle, er ikke blot